

INICIJATIVA

Časopis osoba sa invaliditetom - 2013. godina - broj 111

BESPLATAN
PRIMJERAK

HynDys ry

SADRŽAJ

POLOŽAJ OSOBA SA INVALIDITETOM U EVROPSKOJ UNIJI SVE JE GORI	3
IZUZETNO USPJEŠNI	4-7
MORA SE IZACI IZ SVOG OKVIRA	8-10
DO KOJE MJERE SE POŠTUJU PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM U BiH?	11
STOP NASILJU NAD ŽENAMA	12
DAVID TOOLE, PLESAC KOJEM INVALIDITET NIJE PREPREKA	13
SVE ŠTO NISTE ZNALI O NOBELOVOJ NAGRADI	14
ISTRAŽIVAČ AUTIZMA NOBELOVAC	15
IZ AKTIVNOSTI	16
NAJVIŠI ČOVJEK NA SVIJETU NAPOKON DOBIJA KUĆU "PO MJERI"	17
POKAZATELJI DA STE NAKRIVOJ STAZI	18-20
DO 2100. GODINE SVIJET ĆE BITI PREKRIVEN SMEĆEM	21
KĆERKU KOJU NISAM ŽELIO ZAVOLIO SAM VIŠE OD ŽIVOTA	22
ISAK NJUTN, BRILJANTAN NAUČNIK	23
ČOVJEKOLIKI ROBOTI ZAMIJENIT ĆE RADNIKE OD KRVI I MESA	24-25
ŠARENA STRANA	26
GLUMILI MENTALNO ZAOSTALE DA BI OSVOJILI ZLATO	27
NEKE INFORMACIJE KORIŠTENE SU IZ DNEVNIH NOVINA I INTERNET STRANICA.	

Informativni centar za osobe sa invaliditetom "Lotos" Tuzla

Redakcija:

Fikreta Hasanović
Anes Čehović
Suvad Zahirović
Sanja Zahirović
Jasminko Bijelić
Mersiha Fazlić

Glavni i odgovorni urednik:

Fikreta Hasanović

Adresa redakcije:

M. i Ž. Crnogorčevića 3
75 000 Tuzla

Tel./Fax: + 387 35 251-476, 251-245

E-mail:

ic.loتوs@bih.net.ba
info@ic-loتوs.org.ba

Web:

www.ic-loتوs.org.ba

Izdavač:

Informativni centar za osobe sa invaliditetom "Lotos" Tuzla

Tiraž:

1000 primjeraka

INICIJATIVA (lat.)

Podsticaj za neku aktivnost posebno u pravu, zakonodavna inicijativa, pravo na podnošenje prijedloga zakona i drugih akata s pravnim dejstvom.

Uopšte, "čovjek od inicijative" je onaj koji samostalno preduzima potrebnu aktivnost u svom ili širem djelokrugu privatnog ili javnog života, ne čekajući za sve naredbe ili spoljašnji podsticaj.

Broj: 08-651-437-4/97
Sarajevo 16.12.1997. god.
Redni broj: 746

Upis u evidenciju javnih glasila izvršen u skladu sa Zakonom o javnom informisanju.

POLOŽAJ OSOBA SA INVALIDITETOM U EVROPSKOJ UNIJI SVE JE GORI

“Čak i prije finansijske krize došlo je do velikog jaza između onoga što Konvencija UN-a garantuje i stvarnosti za osobe s invaliditetom u Evropi. Primjerice, rezanje troškova za lične asistente bitno je pogoršalo situaciju”, ogorčena je Vibeke Marøy Melstrøm, predsjednica Evropske mreže za samostalan život osoba s invaliditetom.

Vibeke Marøy Melstrøm, predsjednica Evropske mreže za samostalan život osoba s invaliditetom, predvodila je skupinu od 200 aktivista koji su u Evropskom parlamentu zahtijevali da se hitno imenuje povjerenik za osobe s invaliditetom.

“U nekoliko novih zemalja članica Evropske unije osobe s invaliditetom još su izolirane u svojim institucijama ili su prikovane za krevet. Mi se borimo za ljudska prava svih građana s invaliditetom u Evropi, uključujući i prava braće i sestara u Bugarskoj i drugim istočnoevropskim zemljama. Povjerenik za osobe s invaliditetom u Evropskom parlamentu može bitno pridonijeti prijelazu iz zatvorenih ustanova u život u zajednici, ali i pružati ličnu potporu”, kazala je Marøy Melstrøm.

UN KONVENCIJA MRTVO SLOVO NA PAPIRU

Kapka Panayotova, članica Upravnog odbora Evropske mreže za samostalno življenje (ENIL), ustvrdila je kako na Evropskoj razini postoji nedostatak jasne definicije ključnih riječi kao što su “institucije” i “lična potpora” i da je to značajan problem kada se raspravlja

o pitanjima koja se odnose na invaliditet. Irski zastupnik u Evropskom parlamentu, Emer Costello, pozdravio je ENIL-ov doprinos u zaštiti temeljnih prava osoba s invaliditetom na evropskoj razini. “Tražit ćemo Evropsku komisiju da se obavezno ratificiraju definicije koje navodi ENIL”, rekao je Costello, koji je ujedno i zamjenik predsjednika za osobe s invaliditetom “Intergroup”. U svom uvodnom govoru u Evropskom parlamentu, Vibeke Marøy Melstrøm podsjetila je članove parlamenta da su ratificirali UN-ovu Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom, a da to podrazumijeva akciju, koja u posljednje vrijeme počesto izostaje.

NEOSJETLJIVI POLITIČARI

“Čak i prije finansijske krize, došlo je do velikog jaza između onoga što Konvencija jamči i stvarnosti za osobe s invaliditetom u Evropi. Primjerice, rezanje troškova za osobne asistente bitno je pogoršalo situaciju. Razočarana sam činjenicom da političari s kojima smo se susreli nisu pokazali veću spremnost za rješavanje ove problematike. Evropska unija se obvezala da će osigurati da osobe s invaliditetom mogu sudjelovati u društvu na ravнопravnoj osnovi s drugima”, odlučna je Vibeke Marøy Melstrøm. U ovih deset godina, otkako je utemeljena Evropska mreža za samostalan život, Vibeke Marøy Melstrøm je svjedočila padu interesa zastupnika u Evropskom parlamentu za situaciju osoba s invaliditetom. “To nas je razočaralo”, rekla je.

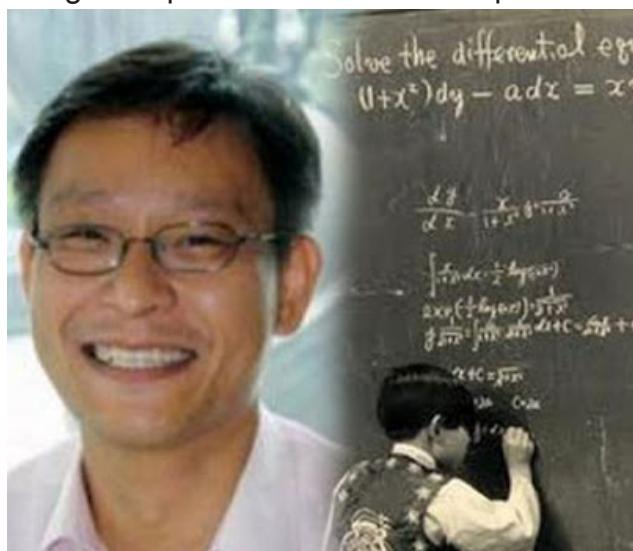
“Bitno je da političari preuzmu odgovornost za položaj osoba s invaliditetom i da čuju njihove priče i iskustva. A čak i kad pozitivno reagiraju na naš prijedlog za evropskog povjerenika za invalidnost i jasnije definicije koje reguliraju prava osoba s invaliditetom, političari su manje zainteresirani za raspravu o finansiranju mjera koje će osobe sa invaliditetom maknuti s društvenih margini”, zaključuje Vibeke Marøy Melstrøm.

IZUZETNO USPJEŠNI

KIM UNG-YONG:

Upisan na univerzitet sa 4 godine, doktorirao sa 15; ima najveći IQ na svijetu.

Ovaj korejski super-genije rođen je 1962.g. i možda je najpametniji živi čovjek današnjice (u Ginisovoj knjizi svjetskih rekorda upisan je kao čovjek sa najvećim IQ na svijetu, procijenjeno je da je to preko 210). Kada je imao 4 godine mogao je da čita japanski, korejski, njemački i engleski. Na svoj peti rođendan riješio je komplikovanu diferencijalnu jednačinu i druge komplikovane matematičke probleme.

Kasnije, na japanskoj televiziji, demonstrirao je svoja znanja na kineskom, španskom, vijetnamskom, njemačkom, engleskom, japanskom i korejskom jeziku. Kim je bio gost-student fizike na Hanyang Univerzitetu od svoje treće do šeste godine. Kada je imao 7 godina bio je pozvan u Ameriku od strane NASA. Tamo je završio studije fizike i doktorirao na Colorado State University prije nego je napunio 15 godina. Tokom studija, 1974.g., počeo je svoja istraživanja za račun NASA i nastavio je tamo da radi sve do 1978.g. kada se vratio u Koreju. Po povratku je odlučio da sa fizike pređe na građevinarstvo i da doktorira i u toj oblasti. Ponuđeno mu je da studira na prestižnim univerzitetima u Koreji, ali je on odabrao jedan u provinciji. Od 2007.g. predaje na Chungbuk Nacionalnom Univerzitetu.

GREGORY SMITH:

Nominovan za Nobelovu nagradu sa 12 godina.

Rođen 1990.g. Gregory Smith bio je u stanju da čita kada je imao dvije godine, a upisan je na univerzitet kada je imao 10 godina. Ali "genije" je samo pola priče o Greg Smith-u. Kad nije predano učio, ovaj dječak je obilazio svijet u svojstvu mirovnjaka i aktiviste za prava djece. On je osnivač Međunarodnih Omladinskih Advokata (International Youth Advocates), organizacije koja promoviše princip mira i razumijevanja među mladima širom svijeta. Sreća se sa Bill Clinton-om i Mihail Gorbachev-om, a govorio je i pred UN. Iz svih ovih razloga i drugih humanitarnih aktivnosti Smith je četiri puta bio nominovan za Nobelovu nagradu. A šta mu je najnoviji uspjeh? Baš je dobio vozačku dozvolu.

AKRIT JAISWAL:

Hirurg star 7 godina.

Akrit Jaiswal je mladi Indijac kog zovu "najpametniji dečko na svijetu" a nije teško vidjeti i zašto. Njegov IQ je 146 i smatra se najpametnjom osobom u Indiji - zemlji sa preko milijardu stanovnika. Akrit je privukao pažnju javnosti kada je 2000.g. izveo jednu hiruršku intervenciju u svojoj porodičnoj kući.

Imao je 7 godina. Njegov pacijent je bila djevojčica iz susjedstva, stara 8 godina, koja nije imala para da plati doktora. Ispekla je ruku u požaru, što je dovelo do toga da su joj se prsti slijepili i nisu mogli da se otvore. Akrit nije imao nikakvih medicinskih treninga, niti iskustva u bilo kakvoj hirurgiji, ali je ipak uspio da joj osloboди prste tako da je mogla da ponovo koristi svoju šaku. On je fokusirao svoju inteligenciju na medicinu i u uzrastu od 12 godina je objavio da je na pragu otkrića lijeka protiv raka. On sada studira na Chandigarh College da bi stekao diplomu, a ujedno je i najmlađi student koji je ikad upisan na univerzitet u Indiji.

CLEOPATRA STRATAN:

Pjevačica sa 3 godine, koja je zarađivala 1000€ po pjesmi

Cleopatra je rođena 6. oktobra 2002.g. u Chisinau, Moldavija, a čerka je moldavsko-rumunskog pjevača, Pavela Stratana.

Ona je najmlađa osoba koja je ikad uspjela da se komercijalno plasira kao pjevač sa svojim albumom iz 2006.g. "La vârsta de trei ani" ("U uzrastu od 3"). Ona takođe drži rekorde kao najmlađi umjetnik koji je imao izvođenje uživo pred velikim auditorijumom duže od 2 sata, kao najplaćeniji mladi umjetnik, kao najmlađi pjevač koji je dobio MTV nagradu i najmlađi pjevač koji je osvojio hit broj 1 u svojoj zemlji.

AELITA ANDRE:

Umjetnica stara 2 godine koja izlaže svoje radove u poznatim galerijama.

O apstraktnom slikarstvu umjetnice Aelite Andre se priča u umjetničkim krugovima u Au-

straliji. Aelita ima dvije godine, a neki radovi su nastali kad je bila još i mlađa. Aelita je dobila šansu da prikaže svoje radove kada je Mark Jamieson, direktor Brunswick Street Galerije u Melburnu, bio zamoljen od strane jednog fotografa (čije radove je izlagao) da razmisli o

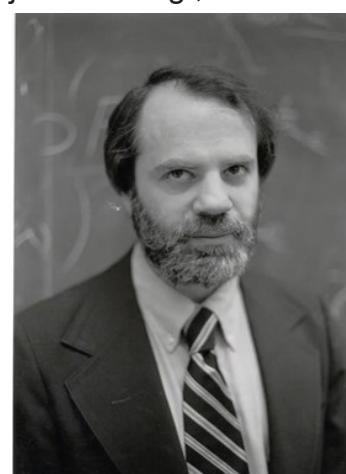
prezentaciji radova jednog drugog umjetnika. Jamiesonu su se dopale slike koje je vidio i on se složio da se Aelitini radovi uvrste u grupnu izložbu. Jamieson je onda počeo da reklamira izložbu, da šalje luksuzne pozivnice i da daje oglase u strukovnim i umjetničkim glasilima kao što su Art Almanac i Art Collector, promovišući apstraktno slikarstvo. Tek onda je otkrio njemu da tada nepoznatu ključnu činjenicu o novom umjetniku: da je Aelita Andre stara samo 22 mjeseca.

Jamieson je bio šokiran i zaprepašćen, ali je ipak odlučio da nastavi sa izlaganjem njenih radova.

SAUL AARON KIPKE:

Pozvan da drži katedru na Harvardu dok je još bio u srednjoj školi.

Saul Aaron Kripke, sin rabina, rođen je u Nju-jorku 1940.g., a odrastao u Omaha.

Po svim izgledima bio je pravo čudo. U četvrtom razredu apsoluirao je algebru, a pri kraju gimnazije magistri- rao je geometriju, opštu matematiku i započeo filozofiju. Još dok je bio tinejdžer napisao je seriju članaka koji

su se pretvorili u studiju modalne logike. Jedan od tih radova rezultirao je pozivom katedre za matematiku na Harvardu u kom su izrazili nadu da će podnijeti molbu za prijem na posao kod njih, ali je on odbio uz objašnjenje, "Mama mi kaže da prvo treba da završim srednju školu, pa tek onda da idem na koledž". Nakon što je završio školu on je odabrao Harvard. Kripke je osvojio Schock Prize nagradu, koja je u oblasti filozofije ekvivalent Nobelovoj. Danas se smatra najvećim živim filozofom na svijetu.

MICHAEL KEVIN KEARNEY:

Stekao diplomu sa 10 godina i pobjeđivao na kvizovima.

Michael Kearney postao je poznat kao najmlađi diplomac na svijetu završivši koledž sa 10 godina. Kearny je rođen 1984.g. i poznat je po nekoliko svjetskih rekorda kao najvažnije, predavao je na koledžu sa samo 17 godina. Svoje prve riječi izgovorio je sa 4 mjeseca. Kada je imao 6 mjeseci rekao je svom pedijatru:

"Inficirano mi je lijevo uho", a sa 10 mjeseci je već znao da čita. Kada je imao 4 godine Michael je polagao dijagnostički test za Johns Hopkins prijevremenim matematičkim program i postigao izuzetne rezultate. Srednju školu završio je sa 6, a onda je upisan na Santa Rosa Junior College, gdje je i diplomirao. Uabilježen je u Ginisovu knjigu rekorda kao najmlađi univerzitetski diplomac tako što je diplomu prvog stepena iz oblasti antropologije stekao sa 10 godina. Šire u svijetu je postao poznat kada je 2006.g. dospio u finale Mark Burnett/AOL međunarodnog kviza "Gold Rush" i postao prvi pobjednik osvojivši milion dolara. A 2008.g. Kearney je osvojio još \$1,000,000 na TV kvizu "Ko želi biti milioner".

FABIANO LUIGI CARUANA:

Čudo u šahu, velemajstor sa 14 godina.

Fabulous Fabiano danas ima 18 godina, ima titulu velemajstora u šahu i dvojno državljanstvo - Italije i SAD. Trenutno se na svjetskoj FIDE rang listi od 2721 šahiste nalazi na 25. mjestu, a do punoljetstva je bio prvi na listi mlađih od 18 godina. Velemajstor je postao 2007.g. sa 14 godina, 11 mjeseci i 20 dana – najmlađi velemajstor u istoriji Italije i SAD.

WILLIE MOSCONI:

Profesionalno je igrao bilijar sa 6 godina.

William Joseph Mosconi, nadimak "Mr. Džepni Bilijar", bio je američki profesionalni igrač bilijara iz Filadelfije, Pensilvania . Willie-ev otac imao je salu za igranje bilijara gdje njemu nije bilo dozvoljeno da igra. On je, međutim, improvizovao koristeći za to krompir iz maminog špajza i dršku od metle.

Uskoro je otac shvatio da mu je sin čudo od djeteta i počeo je da ga reklamira za mečeve izazova. Zbog visine Willie je morao da igra stoeći na sanduku, ali je uprkos tome pobjeđivao mnogo iskusnije i starije igrače. Tako je 1919.g. bio ugovoren egzibicioni meč između 6 godina starog Willia i aktuelnog svjetskog šampiona u to doba, Ralphi Greenleafa. Sala je bila

prepuna i mada je Greenleaf dobio taj meč, to je lansiralo Willia u profesionalne igrače bilijara. Willie je 1924.g. sa 11 godina postao omladinski šampion i redovno je učestvovao u takmičenjima profesionalaca.

U periodu 1941.g. - 1957.g. osvajao je BCA svjetsko prvenstvo petnaest puta. Mosconi je osmislio i primjenjivao mnoge nove udarce, postigao mnoge rekorde i veoma je zaslužan za popularizaciju bilijara širom svijeta. Još uvijek je neprevaziđen njegov rekord od 526 uzastopnih b rupa.

ELAINA SMITH:

Psihološki savjetnik sa 7 godina

Lokalna radio stanica ju je zaposlila nakon što ih je pozvala telefonom i ponudila savjet za jednu ženu, koja je zvala radio stanicu u psihičkoj krizi. Elenin savjet — igraj lopte s drugovima i popij šolju mlijeka — bio je tako dobar da je dobila svoje vrijeme u programu i sada daje savjete hiljadama odraslih slušalaca. Mali savjetnik bavi se problemima u rasponu od kako ostaviti dečka, kako prevazići probleme raskida veze, pa do kako riješiti

problem brata koji neće da se kupa i smrdi. Kad joj je jedna slušateljka napisala pismo sa pitanjem kako da nađe dječka, Elena je odgovorila: "Promiješaj guzom na platou za igranje uz dobru muziku." Druga slušateljka

je pitala kako da povrati dečka koji je ostavio, a Elena je odgovorila: "Taj nije vrijedan da tvoje srce pati. Život je suviše kratak da budeš opsjednuta nekim muškarcem."

"Planinu će pomaknuti samo onaj tko je na početku pomicao kamenčice."
(Kineska poslovica)

MORA SE IZAĆI IZ SVOG OKVIRA

Gordana Stojanović iz Leskovca je svoje učešće u invalidskom pokretu otpočela kao osoba sa invaliditetom, korisnica invalidskih kolica, još 1979. godine, prvo kao osnivač

Udruženja distrofičara Južnomoravskog regiona, a potom kao sekretar ove organizacije u kojoj je radila 10 godina. Odlaskom u invalidsku penziju, njen rad se nastavlja na volonterskoj bazi i posebno dolazi do izražaja izborom na funkciju predsjednice Udruženja distrofičara, koju je obavljala 8 godina. Od 2008. godine obavlja funkciju predsjednice Centra za samostalni život osoba sa invaliditetom Leskovca, na čijoj se funkciji nalazi i danas. Gordana je mišljenja da najviše od svega što posjeduje, od pozitivnog, je njen pozitivan stav prema životu. Trudi se da joj invaliditet ne opterećuje način života.

INICIJATIVA: Gospodo Stojanović koji je ustvari bio Vaš prvi zadatak što se tiče žene sa invaliditetom u društvu? Kako Vam je to iskustvo koristilo i po čemu Vam je ostalo u sjećanju?

Prvi zadatak je rad u organizacijama osoba sa invaliditetom i borba za prava osoba sa invaliditetom. Moj angažman i znanje stečeno na mnogobrojnim edukacijama posebno dolazi do izražaja u radu moje organizacije u kojoj značajno doprinosim promociji filozofije samostalnog života i njene primene kroz organizovanje Servisa personalnih asistenata. Sa zadovoljstvom mogu reći, da sam ja, kao osoba sa invaliditetom dobro prihvaćena od strane zajednice, dobijala podršku i pohvale društva, odnosno grada za moje rezultate.

INICIJATIVA: Ima li pomaka u radu i ospobljavanju žena sa invaliditetom?

Postoje određeni pomaci na bolje u poslednjih desetak godina, kada govorimo o ospobljavanju i radu osoba sa invaliditetom uopšte. Međutim, žene su generalno u nejednakom položaju u odnosu na muškarce. Žena ne treba da gleda na sebe kao osobu sa invaliditetom, da sažaljeva samu sebe i prestane da izgrađuje svoju ličnost, već mora da se pokrene i stalno da radi na sebi, da se edukuje, usavršava, kreira svoj život i svojim angažovanjem izbori protiv diskriminacije, u suprotnom će samo potvrditi već postojeće stereotipe da su žene manje vredne, bespomoćne, pasivne i da ne mogu adekvatno da odgovore određenom zadatku.

INICIJATIVA: Koliku ulogu je imala porodica u Vašem životu, na koji način su Vam pomogli u Vašoj borbi i nastojanjima da se angažujete kao punopravan i ospobljen član društva i pomažu li Vam u tome još uvijek?

Podrška porodice kao jedne od najvažnijih institucija je veoma značajna za razvoj i kreiranje svakog ljudskog bića. Na svu moju sreću, imala sam punu podršku svojih roditelja a kasnije tu podršku je nastavio da mi pruža moj suprug što mi puno znači, što me je psihički osnažilo i dalo volju da se izborim, da moje viđenje života bude ovako kako ga sada vidim.

INICIJATIVA: Da bi žena sa invaliditetom uspjela u životu, šta mislite koja osobina bi trebala da joj je najviše zastupljena: talenat, sposobnost za rad, sreća...ili nešto drugo?

Po mom mišljenju, sposobnost za rad i volja igraju značajnu ulogu, jer nikoga ne možete naterati da uspe u životu ako ne želi i gleda sve crno na život, mora se izaći iz svog okvira „osobe sa invaliditetom“ i krenuti u borbu,

život je samo jedan i treba ga proživeti što kvalitetnije i bezbolnije.

INICIJATIVA: Koji je Vaš najveći uspjeh u životu?

Moj fizički nedostatak ne osporava me da živim normalnim životom dostoјnim čoveka.

INICIJATIVA: Meni kao ženi sa invaliditetom se čini da ćemo mi još dugo morati raditi i čekati da bi bile vidljivo biće u ovoj našoj zajednici. Karakteristično za nas je da u našim nastojanjima imamo veću podršku muškog pola nego žena. Žene sa invaliditetom nisu čak ni dio opšteg ženskog pokreta ni u svijetu ni kod nas. Šta mislite koje su se to barijere ispriječile na putu ka vidljivosti žene sa invaliditetom?

Žene u globalu treba da se izbore za svoje mesto, prava itd ...međutim, žene sa invaliditetom su u nezavidnjem položaju i treba da budu mnogo više aktivnije s obzirom da postoje velike predrasude u stavorima društva u odnosu na njihovu sposobnost. Lično mislim da nedostatak znanja uopšte o invalidnosti, stvara barijere za vidljivost žena sa invaliditetom. Otklanjanjem socijalnih barijera i prepreke u stavovima žene bi mogle ravnopravno da učestvuju u društvu.

INICIJATIVA: Ljubav, seks, porodica, šta mislite o svemu tome, i da li bi nam rekli šta sve to za Vas znači?

Sve je to sastavni deo života, da bi osoba bila potpuna i srećna, potrebna joj je ljubav,

porodica i seks. Za mene su ovo jako važni segmenti života jer me čine ispunjenijom i zadovoljnijom.

INICIJATIVA: Koji je Vaš najlakši način da „nekoga“ osvojite?

Smatram da ljudi treba da se prepoznaju i budu iskreni jedno prema drugom i osvoje dobrotom.

INICIJATIVA: Koje bi kvalitete trebao imati muškarac Vaših snova?

Razumevanje, poštovanje, iskrenost i dobrotu.

INICIJATIVA: A što se tiče izgleda muškarca, koliko Vam je on bitan? Znaš ono...jeste u kolicima, gluhi, slijep, amputirac...ili uopšte nije osoba sa invaliditetom?

Ako očekujemo da ljudi na nas ne gledaju kroz naše nedostatke i očekujemo ljubav zato što je zaslužujemo kao ljudi, ja mislim da fizički izgled kod muškarca, bar za mene uopšte nije bitan. Važan mi je odnos koji međusobno ostvarimo.

INICIJATIVA: Voljela bih da čujem Vaš stav o temi seks i invalidnost, da li je invalidnost problem toj vrsti odnosa?

Invalidnost može da bude problem u seksualnom činu kod pojedinih osoba sa invaliditetom (naročito ako su partneri osobe sa invaliditetom), zbog postajećeg stanja ali u svakom drugom slučaju i tamo gde postoji obostrana ljubav, seks je sasvim moguć, izvodljiv i lep.

INICIJATIVA: A koje je Vaše mišljenje o osobama sa invaliditetom i osnivanju porodice?

Podržavam i to je individualna stvar svake osobe šta želi od života i gde treba da se najviše da. Porodica kao i ljubav je uzajamno davanje, ko voli i ima sposobnost da deli svoj život sa drugim, treba da pokuša.

INICIJATIVA: Sve žene su zainteresirane za oblačenje čak to mora biti po poslednjoj modi. Šta je sa modom, mislim... haljine, suknje, i tako to? Ima li prepreka oblačenju? Kako bi nam opisala svoj vlastiti stil?

Volim da se lepo i pristojno obučem shodno mojim mogućnostima i potrebama. Mislim da modni kreatori, bar kod nas, nisu prilagodili svoje kreacije i modele osobama sa

invaliditetom. Volim lepe haljine, suknje a nekad i toplu trenericu. Oblaćim se shodno prilici.

INICIJATIVA: Šta nam možete reći o sreći? I iskreno da li si srećna osoba?

Mogu za sebe reći da sam srećna žena, sreća je u svakom čoveku, samo zavisi kako je vidi. Ja sam radila na sebi i shvatila da postoje mnoge stvari gde ja mogu da budem srećna, ako ne mogu da trčim mogu da pišem, mogu da čitam, da slikam....mogu mnogo što šta, zašto bi videla ono što ne mogu jer u suštini ni svaki čovek ne može sve. Postoji jedna izreka „Upoznaj sebe do najsvetlijih plamenova i najtamnijih dubina i bićeš srećan jer ćeš znati ko si”...ja jesam.

Pripremila: F. Hasanović

“Život je borba, radi na sebi, nemoj klonuti duhom,
sve potiče iz glave i onoga kako razmišljamo.

Moj moto je - Ako ne možeš a moraš, a ako moraš onda znači da možeš - Uspeh je zagarantovan.
Srećnu i uspešnu Novu godinu želim svim čitaocima Inicijative!!!”

(Gordana Stojanović)

DO KOJE MJERE SE POŠTUJU PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM U BiH?

"Iz perspektive sadašnjeg ekonomskog, socijalnog i političkog stanja teško je govoriti o značaju i težini problema s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom u BiH, ali je sigurno da, u odnosu na nas koji ne spadamo u tu kategoriju te osobe imaju mnogo više problema na koje mi često i ne obraćamo pažnju." Ovo je kazala Pomoćnica ministra za ljudska prava BiH Saliha Đuderija u povodu konferencije o poštivanju prava osoba s invaliditetom u BiH koja je održana u Sarajevu. Istiće da se to prvenstveno odnosi na građevinske barijere koje tim osobama onemogućavaju pristup određenim objektima ili na sredstva prijevoza koja u gotovo nijednom gradu nisu prilagođena osobama s invaliditetom za razliku od standarda koji se primjenjuju u državama Europe ili nekim od nama susjednih država.

"U Vijeću za osobe s invaliditetom i kroz izradu izvještaja pokušavamo promovisati prava tih osoba i upozoriti javnost i nadležne institucije da je potrebno poduzeti određene aktivnosti" kazala je Đuderija i konstatirala da je posljednjih godina povećan interes entitetskih vlada koje su nadležne za oblast socijalne politike i donijele strategije za osobe s invaliditetom i započele njihovu implementaciju.

Najavila je da će Vijeće za osobe s invaliditetom formirati tim stručnjaka koji će imati zadatku uraditi monitoring implementacije strategija, odnosno konkretnih politika prema osobama s invaliditetom. Takav izvještaj uputit će Vijeću ministara BiH i vladama entiteta što bi trebalo da rezultira poboljšanjem u nekim oblastima života za osobe s invaliditetom. Najavila je i programe koji se odnose na uklanjanje barijera u javnim službama, te zagovaranje projekata koji se tiču socijalne zaštite osoba s invaliditetom, prekvalifikaciju i zapošljavanje.

"Ovo je tek vrh ledenog brijega kojima se otvara rješavanje prava jedne od najugroženijih kategorija u BiH" kazala je Đuderija. Konferencija formalno nazvana "Do koje mjere

se poštjuju prava osoba s invaliditetom u BiH" jedna je od aktivnosti koje će biti provedene u okviru projekta "Podrška mehanizmu zaštite i promocije ljudskih prava osoba s invaliditetom" koji finansira EU. Vijeće za osobe s invaliditetom BiH formirano je 2010.g. kao stalno stručno, savjetodavno, interresorno i koordinirajuće tijelo Vijeća ministara BiH. Predsjednica Vijeća za osobe s invaliditetom Elvira Bešlija kaže da je BiH potpisala i ratificirala većinu međunarodnih i ostale relevantne dokumente koji tretiraju oblast invalidnosti, a koliko se prava tih osoba i poštjuju vidi se, kaže, na svakom koraku.

Izloženi su diskriminaciji koja se ogleda od pristupa javnim objektima do pristupa prometnicama, a bez uklanjanja tih barijera nema njihovog ravnopravnog sudjelovanja u društvenim tokovima. Ipak smatra da skupovi poput ove konferencije na kojoj sudjeluju predstavnici vlasti i osobe s invaliditetom doprinose stvaranju partnerskih odnosa i pomazu u rješavanju problema koji opterećuju tu populaciju. Statistika pokazuje da u BiH oko deset posto stanovništva ima neki od oblika invalidnosti, a oko 30% je posredno ili neposredno pogodjeno posljedicama invalidnosti. Većinu tih osoba pogoda siromaštvo, nezaposlenost i neki od oblika socijalne isključenosti, a društvene, obrazovne, ekonomski, fizičke i transportne barijere sprječavaju ih da uživaju osnovna ljudska prava.

STOP NASILJU NAD ŽENAMA

Na stotine muškaraca obulo je cipele sa visokim potpeticama i prošetalo se Torontom u cilju skretanja pažnje na problem nasilja u porodici nad ženama.

Organizatori događaja "Prošetaj milju u njenim cipelama", koji se organizuje već petu godinu zaredom, upozorili su učesnike šetnje da "ponesu flastere da ih ne bi nažuljale njihove nove cipele".

Kada je u pitanju odabir cipela, muškarci su birali razne, od roze stileto cipela do visokih platformi. Neki su se odlučili da uz svoje nove cipele obiju i svilene čarape, pa i da uz njih ukombinuju i torbe.

"Prošetaj milju u njenim cipela: Međunarodni marš muškaraca protiv silovanja, seksualnog napada i nasilja" osnovan je 2001. godine u Kaliforniji, a muškarci u visokim potpeticama su osmišljeni da skrenu pažnju na problem o kojem se malo govori u javnosti i na čijem se rješavanju malo radi. U Toronto je događaj stigao 2009. godine otkad je sakupljeno više od 300.000 eura. U prošlogodišnjoj šetnji je učestvovalo skoro 1000 šetača starosti od 11 do 70 godina. Cilj ovogodišnjeg marša je bio prikupljanje 90.000 eura za finansiranje programa koji pomažu muškarcima da shvate problem nasilja nad ženama u Kanadi. Jedan od organizatora događaja Todd Minerison kaže da se od muškaraca traži da obiju ženske cipele jer je to "jedan smiješan način pomoći kojeg će oni iskusiti i shvatiti različite načine na koje žene vide svijet".

Minerson dodaje da "nelagodnost nošenja visokih potpetica treba da im pomogne da shvate da postoje i mnoge druge stvari koje žene drugačije osjećaju i doživljavaju na svijetu od muškaraca".

Prema podacima Centra za porodično nasilje svaka četvrta žena u Kanadi doživi neku vrstu nasilja od strane muža ili dečka, dok u Sjedinjenim Državama dnevno umru tri žene koje su usmrtili njihovi partneri.

DAVID TOOLE, PLESAČ KOJEM INVALIDITET NIJE PREPREKA

David Toole je britanski plesač koji je u svojoj 20 godina dugoj profesionalnoj karijeri nastupao s poznatim plesnim grupama kakve su CandoCo Dance i DV8 i odigrao uloge u bezbroj plesnih predstava, performansa i filmova.

I tu ništa ne bi bilo neobično da David nema jednu posebnost. Naime, ovaj plesač iz Leedsa rođen je bez nogu, a s 18 mjeseci urađena mu je potpuna amputacija kako bi se lakše kretnao. Već kao tinejdžer odlučio je da neće koristiti proteze i otad se kreće na rukama ili u kolicima.

David danas vozi auto, živi sa svojom djevojkom Cherylee i svakodnevno trenira i vježba za svoje uloge. Nakon što je 12 godina proveo radeći u pošti u Leedu, Toole se 1992.g. prijavio na plesnu radionicu koja će uskoro označiti prekretnicu u njegovoj karijeri, ali i životu. Uskoro se pridružio plesnoj grupi "CandoCo Dance". Svoj tjelesni nedostatak i prateće predrasude društva Toole je pretvorio u vlastitu korist, te na njegovim nastupima ne dominira činjenica da je osoba s invaliditetom nego gracioznost i lakoća s kojom se kreće i osvaja prostor.

Danas 49-godišnji Toole je odigrao jednu od glavnih uloga na svečanom otvaranju Paralimpičkih igara u Londonu prošle godine, nastupao je s čuvenim pozorištem Royal Shakespeare Company i glumio u HBO-ovoj seriji Rome.

O njegovoj plesnoj trupi DV8 snimljen je i film "The Cost of Living", koji je osvojio Prix Italia, Rose d'Or i Sette nagradu žirija. Fizički teatar DV8 postoji od 1986. godine i iza sebe ima niz visoko priznatih plesnih djela.

SVE ŠTO NISTE ZNALI O NOBELOVOJ NAGRADI

Nobelovu nagradu je od 1901. do 2012. dobilo 838 osoba, prosječne starosti od 59 godina i 24 organizacije. Evo odgovora na neka pitanja u vezi sa ovom nagradom.

NOBEL REKORD

Rekordan broj nominacija za Nobelovu nagradu za mir bio je 2013. kada je bilo 259 kandidata, među kojima i 50 organizacija. Osim imena dobitnika, njihova imena biće otkrivena za 50 godina.

ODBIJANJE NOBELA

Dva dobitnika odbila su svoje nagrade: Francuz Žan Pol Sartr za nagradu za književnost 1964.g. i vijetnamski premijer Le Duk To, koji je odbio da dijeli nagradu 1973.g. sa državnim sekretarom SAD Henrijem Kisindžerom.

Pored toga Adolf Hitler zabranio je trojici njemačkih dobitnika da prime nagradu – Rihard Kun (Hemija 1938), Adolf Butenand (Hemija 1939) i Gerhard Domagk (Medicina 1939), a sovjetska vlada natjerala je Borisa Pasternaka da odbije nagradu za književnost 1958.g.

DOBITNICI NOBELOVE NAGRADE ZA MIR U ZATVORU

Tri dobitnika ove nagrade bili su u zatvoru u trenutku kada je objavljeno da im je dodijeljena – njemački pacifista i novinar Karl fon Osjecki (1935), opozicionarka Mijanmara Aung San Su Chi (1991), kineski disident Liu Sjaobo (2010). Aung San Su Chi otišla je 16. juna 2012.g. u Oslo gdje je konačno mogla da održi govor i prihvati nagradu, više od 20 godina pošto joj je dodijeljena.

STARI NOBEL

Sa 90 godina Amerikanac ruskog porijekla Leonid Hurvic, dobitnik nagrade za ekonomiju 2007.g., najstariji je dobitnik Nobelove nagrade.

On je umro u junu 2008.g. samo nekoliko mjeseci pošto mu je dodijeljena nagrada. Među ženama najstarija dobitnica je britanska književnica Doris Lesing, koja je isto 2007.g. sa 87 godina dobila Nobelovu nagradu za književnost.

MLADI NOBEL

Sa 25 godina Britanac Lorens Brag najmlađi je dobitnik Nobela. On je dobio nagradu za fiziku 1915. godine koju je podijelio sa svojim ocem Vilijamom.

NOBEL U PORODICI

Istorija francuske porodice Kiri tjesno je povezana sa Nobelovom nagradom: par Pjer i Marija Kiri su 1903.g. dobili nagradu za fiziku; 1911.g. Marija Kiri (rođena Skodovska), prva žena koja je dobila Nobela, ponovo je dobila ovu nagradu, ovog puta za hemiju. Time je postala i jedina žena koja ima dvije Nobelove nagrade; 1935.g. njena čerka Iren Žolio-Kiri i njen suprug Frederik Žolio dobili su nagradu za hemiju. Mlađa sestra Irene, Iv Kiri udala se za Henrika Ričardsona Labuisa, koji je kao direktor UNICEF-a u ime ove agencije UN-a dobio Nobelovu nagradu za mir 1965. godine.

NOBEL I ŽENE

Nobelovu nagradu dobilo je 44 žena, uključujući Mariju Kiri, od kada je osnovana 1901. godine. Nagradu je dobilo 795 muškaraca. Čekalo se do 2009.g. da se Nobelova nagrada za ekonomiju dodijeli jednoj ženi, Amerikanki Elinor Ostrom. Nagradu za fiziku dobole su samo dvije žene do sada, u odnosu na 191 muškarca, a ženi ta nagrada nije dodijeljena od 1963.g.

ISTRAŽIVAČ AUTIZMA NOBELOVAC

Jedan od trojice dobitnika ovogodišnje Nobelove nagrade iz medicine je neurolog čije istraživanje rasvjetljava fenomen autizma. Tomas Zidhof (Thomas Südhof) sa Stanford Univerziteta podijelit će ovogodišnju nagradu sa svojim kolegama, američkim naučnicima Džejmsom Rotmanom (James Rothman) i Rendijem Šekmanom (Randy Schekman). Ovaj naučnički trio nagrađen je „za njihova otkrića koja su napravili u mehanizmu koji reguliše promet vezikula (mjehurića), glavni transportni sistem u našim stanicama“, izjavili su ove sedmice članovi Odbora za Nobelovu nagradu pri švedskom Institutu Karolinska. U obrazloženju je između ostalog navedeno: „Svaka ćelija je fabrika koja proizvodi i izvozi molekule... Ti molekuli se unutar ćelije kreću u malim paketićima koji se zovu vezikule. Trojica dobitnika Nobela otkrila su molekularne principе koji upravljaju načinom na koji se ova materija isporučuje na pravo mesto u pravo vrijeme u ćeliji“. Naučnici koji su radili odvojeno podijelit će nagradu od približno 1.2 miliona američkih dolara za svoje istraživanje o tome kako stanice prenose hormone i druge važne materije. „Kroz svoje pronalaske, Rotman (Rothman), Šekman (Schekman) i Zidhof (Südhof) otkrili su nam izvanredno precizan sistem kontrole za transport i isporuku staničnog tereta.

Poremećaji u tom sistemu imaju štetne efekte i doprinose stanjima kao što su neurološke bolesti, dijabetes i imunološki poremećaji, "navodi se u priopćenju Odbora za Nobelovu nagradu. Rad Tomasa Zidhofs (Südhof) fokusira se na to kako neuroni u mozgu komuniciraju jedni s drugima preko veznih tačaka poznatih kao sinapse. U 2009-oj godini, Zidhof (Südhof) je publikovao istraživanje koje je pokazalo da su miševi koji su imali gen povezan sa autizmom zapravo imali izmjenjene sinapse koje su mijenjale njihovo ponašanje, pa su na primjer neke životinje pokazivale pretjeranu želju za timarenjem, dok druge nisu mogle do kraja izgraditi svoja skloništa. "Mozak funkcioniра preko neu-

rona koji komuniciraju putem sinapsi," rekao je Zidhof (Südhof) prilikom objavlјivanja Stanford Univerziteta o Nobelovoj nagradi. "Ono što bismo voljeli razumjeti je kako komunikacija sinapsi dovodi do učenja širih razmjera. Kako su uspostavljene posebne konekcije? Kako se formiraju? I što se dešava kod šizofrenije ili autizma kad su te konekcije ugrožene?"

Rendi Šekman (Randy W. Schekman) rođen je 1948. godine u gradu St. Paul (Minnesota, SAD). Sada je profesor na odjeljenju za molekularnu i ćelijsku biologiju na kalifornijskom univerzitetu u Berkliju. Njegov istraživački doprinos ogleda se u tome što je pronašao set gena koji su potrebni za kretanje vezikula.

Džejms Rotman (James E. Rothman) rođen je 1950. godine u gradu Haverhill (Massachusetts, SAD). Danas radi na Univerzitetu Jeil (New Haven, Connecticut, USA), gde je profesor i upravnik Odjeljenja za ćelijsku biologiju. Nobelovu nagradu zaslужio je istraživanjima kojima je "razmršio" proteinski mehanizam koji omogućuje vezikulama da se spajaju sa njihovim metama kako bi omogućile transfer materije.

Tomas Zidhof (Thomas C. Südhof) rođen je 1955. godine u Getingenu (Njemačka). Trenutno je profesor Molekularne i ćelijske fiziologije na Univerzitetu Stanford. On je otkrio na koji način signali daju instrukcije vezikulama da precizno oslobole svoju materiju i time dao doprinos otkriću za koje je dodjeljena ovogodišnja Nobelova nagrada za medicinu.

IZ AKTIVNOSTI

SAMOSTALAN ŽIVOT OSOBA SA INVALIDITETOM, ISKUSTVA I MOGUĆNOSTI U REGIONU

Jedanaesti Forum saveza i Organizacija osoba sa invaliditetom i drugih organizacija u pokretu osoba sa invaliditetom na lokalnom, entitetskom i državnom nivou, održan je 24.10.2013.g. u Doboju u Hotelu „Park“. Tema Forum-a je bila „Samostalan život osoba sa invaliditetom, iskustva i mogućnosti u regionu.“ Organizator Forum-a bio je Informativni centar za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla u partnerstvu sa Humanitarnom organizacijom „Partner“ iz Banja Luke i Centrom za nezavis-

sni život „Threshold“ iz Helsinkija. Forumu je prisustvovalo 40-tak osoba sa invaliditetom sa područja čitave BiH. Uvodničar na Forumu je bio Suvad Zahirović ispred Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla, a predavači su bili Dimitrije Gligorijević iz Centra za samostalni život invalida Jagodina i Duško Savić iz Centra za samostalni život Smederevo. Kao Uvod u diskusiju na temu Forum-a „Samostalan život osoba sa invaliditetom, iskustva i mogućnosti u regionu“ pogledana su dva filma: „Ideja čije je vrijeme došlo“ i „Prezentacija centra za nezavisni život osoba sa invaliditetom Srbije (CIL)“.

„RAZVIJANJE KAPACITETA OSOBA SA INVALIDITETOM ZA POTESNIJALNE LIDERE POKRETA OSOBA SA INVALIDITETOM“

Edukacijski trening za mlade lidere u pokretu osoba sa invaliditetom sa temom "Upravljanje projektnim ciklusom i pisanje projektnih prijedloga", održan je od 27.- 29.10.2013.g., u hotelu „Pahuljica“ na Vlašiću. Treningu je prisustvovalo dvadeset i pet učesnika iz cijele BiH. Trening je organizovan u sklopu Projekta „Ljudska prava i nezavisni život u BiH“ koji u partnerstvu sa Centrom za nezavisni život „Threshold“ iz Finske zajednički implementiraju Informativni centar za osobe sa invaliditetom „Lotos“ iz Tuzle i Humanitarna organizacija „Partner“ iz Banja Luke. Projekat je podržan od strane

Ministarstva za vanjske poslove Finske. Predavač na treningu je bio prof. dr. Almir Peštek, vanredni profesor na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu, koji je dao slijedeću definiciju projekta: „Projekat se definiše kao skup aktivnosti koje se realizuju da bi se postigao opšti cilj u okviru predviđenog budžeta i planiranog vremenskog roka.“ Učesnici ovog treninga su bili zadovoljni treningom, načinom rada profesora kao i odabranom temom.

NAJVIŠI ČOVJEK NA SVIJETU NAPOKON DOBIJA KUĆU "PO MJERI"

Najviši čovjek na svijetu, Turčin Sultan Kosen, visok je 2,51 metara, a napokon će dobiti kuću u kojoj će se moći normalno kretati. Porodica Kosen živi u turskom gradu Mardinu, gdje im se gradi nova kuća u kojoj će Sultan Kosen imati sobu površine 25 metara kvadratnih na pravljenu specijalno za njega. On je, u izjavi za agenciju Anadolija (AA), kazao da su suci za Guinnesovu knjigu rekorda izmjerili da mu je visina porasla za 4,5 centimetara, što znači da je trenutno visok 2,51 metara. Njegove ruke su narasle do 28,5 centimetara.

Kosen je kazao da često putuje u inostranstvo. "Na Haitima sam radio dva mjeseca u jednom cirkusu. Upoznao sam različite ljudе i kulture. Naravno, mnogi ljudi su mi davali razna obećanja ali rijetko da su to i ispunili. Moj otac sada gradi ovu kuću od svojih mogućnosti. Imat ćemo šire prostorije i stvari.

© Alamy

Zaista smo pretrpjeli mnoge poteškoće počevši od finansijskih. U staroj kući mi je stvarno bilo teško, jer su nam vrata bila visoka oko 1,5 metar, tako da sam morao sjediti ili skroz čučnuti da prođem kroz njih. Standardi nisu za mene", pojasnio je on. Njegov brat Cemal Kosen također navodi da Sultan nije mogao stati u staru kuću. On kaže da će u novoj kući sve

biti prilagođeno najvišem čovjeku na svijetu. Majstor Adnan Salih je rekao da su počeli sa izgradnjom kuće na površini od 250 metara kvadratnih, te da je planiraju završiti za mjesec dana. On je kazao da će visina vrata biti 2,5, a visina sobe 3,5 metra.

POKAZATELJI DA STE NA KRIVOJ STAŽI

Ako ste bili u nesretnoj situaciji da vam je neka draga osoba napustila ovaj svijet, pogotovo ako je bila mlada i otišla na tragičan način, vjerojatno ste proveli sedmice u žaljenju, reflektiranju i revaluaciji svojih prioriteta. Takve situacije imaju snažan uticaj na naše razmišljanje o životu, naše snove i naše odnose. Odjednom shvatite kako krvkost života svaki trenutak čini tako značajnim i da većina nas toliko trenutaka gubi uranjanjem u besmislene distrakcije koje kradu našu pažnju od stvari koje su od istinskog značaja. Ako osjećate da ste na krivoj stazi u pogledu onoga što vam je važno, evo devet pokazatelja upozorenja i savjeti kako se vratiti na pravi put:

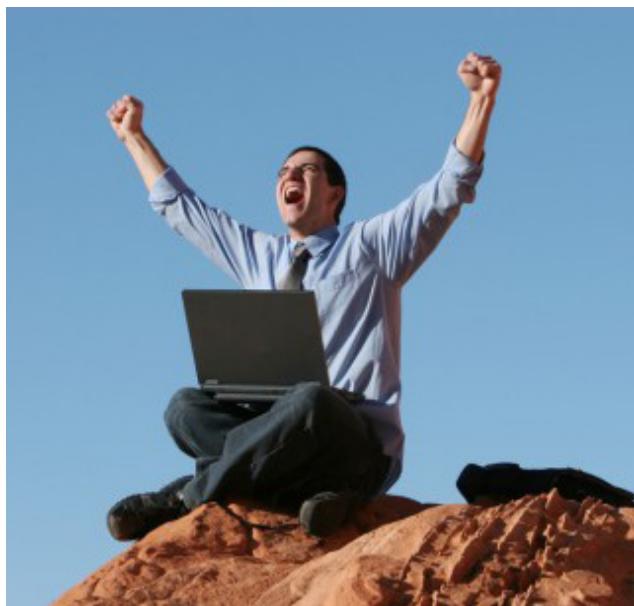
SVE ODLUKE KOJE STE DONIJELI SU ZAPRAVO ODLUKE KOJE JE ZA VAS DONIO NEKO DRUGI

Postoje ljudi koji čitav svoj život žive po nekim standardnim pravilima, bez spoznaje da je sve promjenjivo i prilagodljivo. Nemojte biti jedan od njih. Živite svoj život na svoj način. I to je to. Svatko od nas ima jedinstvenu vatru u svom srcu za nešto što nas čini živima. Vaša je dužnost da ju pronađete i držite upaljenom. Trebate prestati toliko brinuti o tome što svi

ostali žele od vas i počnite živjeti za sebe. Pronađite svoju ljubav, svoje talente, svoju strast i prigrilate ih. Nemojte se sakrivati iza odluka koje donose drugi ljudi. Ne dopustite da vam drugi govore što vi želite. Dizajnirajte i iskusite svoj vlastiti život! Život koji kreirate radeći nešto što vi želite je daleko bolji od života u kojem sjedite i razmišljate kako bi bilo lijepo tako živjeti.

RADITE ONO ŠTO RADITE SAMO ZATO JER JE SIGURNO

Nikad ne dopustite da strah odlučuje o vašoj budućnosti. Igrati na sigurno je jedan od najriskantnijih poteza koje možete učiniti. Ne možete rasti ukoliko niste voljni prihvatići promjenu i prilagodbu. Nikad se nećete poboljšati ako se čvrsto držite starih navika jednostavno zato jer su nam poznate i ugodne. Prihvativi ono što jest, otpustite ono što je bilo i imajte vjere u ono što bi moglo biti. Hrabri koraci u nepoznato neće biti laki, ali je svaki korak vrijedan koračanja. Ne znate koliko ćete kilometara trebati istrčati da bi dohvatili svoj san, ali ova potjera daje smisao životu. Čak i ako je potrebno nekoliko puta pasti prije nego uspijete, vaš će najgori pokušaj uvijek biti 100% bolji od osobe koja uopšte ne pokušava.

IZABRALI STE NAJLAKŠI MOGUĆI PUT

U životu ništa nije lako. Nemojte očekivati da će stvari biti jednostavno poklonjene. Izađite i postignite ih. Dobre stvari dolaze do onih koji rade za njih. Neki imaju urođeni talent, dok drugi rade s velikim srcem i odlučnošću i gotovo je uvijek ova druga grupa ta koja uspijeva na duže staze. U današnjem je društvu preveliki naglasak na pronalaženju „brze zakrpe“. Na primjer uzimanje tableta za mršavljenje umjesto vježbanja i pravilne prehrane. Nikakva količina magične praštine ne može zamijeniti marljivi, fokusirani, naporni rad. Rad i treniranje na nečemu što želimo je suprotno nadanju istoga. Ako u nešto vjerujete svim svojim srcem, onda radite na tome svom svojom snagom. Velika se dostignuća trebaju zavrijediti. Ne postoji lift do uspjeha, morate ići stepenicama. Zato zaboravite kako se osjećate i sjetite se što zaslužujete. SADA je uvijek najbolji trenutak da izađete iz svoje ljuštare i pokažete svijetu ko ste i od čega ste sazdani. Počnite od tamo gdje ste, upotrijebite ono što imate, učinite što možete i dajte sve od sebe.

SVE ŠTO VIDITE SU PREPREKE

Ovisno o vašem pogledu, nešto može biti prepreke ili prilika. Gledajte na pozitivne strane i ne razbijajte glavu oko negativnosti. Ako odustajete, promaknut će vam život. Problemi koji nas očekuju neće manjkati. Kad vidite nagomilane probleme i kako nema kraja radu koji treba uložiti da bi se oni riješili, što zapravo vidite? Vidite planinu prilika. Gledate na situaciju u kojoj zaista možete nešto promijeniti. Gledate na okolinu u kojoj možete postići velike stvari podizanjem uloga i saznavanjem što je moguće za vas. Kad gledate na prepreku, ali umjesto toga vidite priliku, postajete snažna sila koja tugu pretvara u veličinu.

RADITE TEŠKO, ALI NIŠTA NE NA-PREDUJETE

Kako bi postigli uspjeh i održali sreću u životu, morate usredotočiti svoju pažnju na prave

stvari i na prave načine. Svako rastuće ljudsko biće (svatko od nas) ima ograničenja resursa: ograničeno vrijeme i energiju. Od ključne je važnosti potrošiti svoje resurse učinkovito. Morate ostati fokusirani poput lasera radeći PRAVU stvar, umjesto da radite hrpu beznačajnih stvari. Nije svaki rad jednak. Nemojte se uhvatiti u čudnim poslovima, čak i onim koji izgledaju hitno, osim ako su također važni. Ne miješajte zaposlenost sa produktivnošću.

ZAPOČELI STE PUNO PROJEKATA, A NIJEDAN NISTE ZAVRŠILI

Sudi nam se po onome što završimo, ne po onome što započnemo. I tačka. Razmislite o tome. Neuspjeh rijetko dolazi zbog stvari koje radite. Neuspjeh dolazi zbog stvari koje ne radite, zbog posla kojeg ne dovršite i zbog stvari za koje pronalazite isprike do kraja svog života. U svim poslovima u životu, strast je ono što pokreće, a odlučnost je ono što ga završava.

PREZAPOSLENISTE DA BISTE IMA-LI SMISLENE ODNOSE

Nikada nemojte biti toliko zaposleni preživljavanjem, da zaboravite živjeti. Nikada nemojte biti toliko zaposleni da nemate vremena za ljubaznost i povezivanje s drugima. Najsretniji životi su povezani s kvalitetom odnosa. Ako ste prezaposleni da biste se ponekad s nekim nasmijali, onda ste PREzaposleni. Istini za volju, ponekad smo toliko zaposleni promatranjem onoga što nas očekuje da više ne odvajamo vrijeme za uživanje u onome gdje

smo i s kim smo. Stoga, danas podignite glavu i cijenite one koji stoje uz vas. Ljudi koje danas uzimate zdravo za gotovo mogu jednog dana postati jedini koji će vam sutra biti potrebni. I ako ste trenutno na brzoj stazi uspjeha, budite ljubazni s ljudima na putu do "gore", jer ćete ih možda ponovo sresti na vašem putu "dole". Život je krug.

LJUDI KOJIMA POSVEĆUJETE VRIJEME, NEMAJU VREMENA ZA VAS

Pogrešne se stvari događaju kada vjerujete i brinete oko pogrešnih ljudi. Ne posvećujte toliko vremena ljudima koji rijetko imaju vremena za vas, ili onima koji imaju vremena za vas onda kada im je to zgodno. Upoznajte svoju vrijednost. Prepoznajte razliku između onoga što dobijate od ljudi i onoga što zaslužujete. Okružite se onima koji će vas podržati kada pada kiša, ne samo onda kad je sunčano. A iznad svega, sjetite se da ljudi dolaze i odlaže. To je život. Trebate se prestati držati onih koji su vas već davno napustili.

IMATE ULOGU U ŽIVOTNOJ DRAMI

Bespotrebna drama ne dolazi u vaš život ni otkuda. Ili ste je stvorili, prizvali ili se družite s onima koji je donose. Ne dopustite da vas bilo čije neznanje, mržnja, drama ili negativnost odvratí od toga da budete najbolja osoba koja možete biti. Budite primjer svog postojanja. Ne bljujte neprijateljske riječi na onoga ko iste

bljuje prema vama. Ignorišite njihove budalaštine i usredočite se na ljubaznost. Komunicirajte i izražavajte se s mesta u kojem vlada mir i ljubav, s najboljim namjerama. Vaš glas upotrijebite za nešto dobro, inspirišite, ohrabrite, obrazujte i širite samilost i razumijevanje. Ako netko insistira na podmetanju svog neprijateljstva i drame vama, jednostavno ignorišite i otiđite. Ponekad ljudi o vama pričaju kad su zavidni na život koji živite. Neka im je. Vi ste utjecali na njihov život, ne dopustite da oni utječu na vaš. Oni koji stvaraju vlastitu dramu, zaslužuju i vlastitu karmu. Ne dajte da vas s puta izbace ljudi koji nisu na vašem putu.

ŠTA UČINITI?

Ako ovo čitate, nasmijte se. Iako u životu ništa nije sigurno, uvijek možete sadašnjost učiniti pozitivnim i produktivnim iskustvom. Šta učiniti sa sadašnjim trenutkom je ono što je najvažnije, jer je sadašnjost volan vašeg života. Jedina razlika između onoga gdje ste i gdje biste željeli biti, bilo kad, je u onome što radite upravo sada. Vaše djelovanje u ovom trenutku vas istog trena mogu vratiti na pravu stazu. Od ovoga trenutka pa nadalje sve se mijenja ako to želite. Jednostavno trebate odlučiti što ćete napraviti upravo sada. Vi ste na potezu.

DO 2100. GODINE SVIJET ĆE BITI PREKRIVEN SMEĆEM

U samo 100 godina, svijet bi mogao proizvoditi čak četiri puta više smeća nego što to čini danas, a ukoliko se ne reagira odmah, riskiramo da nam gradovi postanu ogromna smetljija. Rastuće blagostanje i urbanizacija uglavnom završavaju ogromnim planinama smeća koje treba zbrinuti. A ukoliko je vjerovati novim analizama, problem će nastaviti rasti do kraja stoljeća, osim ukoliko ne dođe do ozbiljne promjene u stilu života.

U proteklih stotinu godina globalna razina proizvedenog otpada narasla je za 10 puta. Časopis Nature navodi da ukoliko nastavimo ovim tempom, do 2025.g. ćemo imati dvostruko više smeća nego danas. Glavni razlog globalnog rasta otpada su novi, bogati gradovi zemalja u razvoju. Analiza se temelji na projekcijama stanovništva i stopama rasta potrošnje. Ljudi u gradovima proizvode dvostruko veće količine otpada od stanovnika ruralnih područja, čak i ako imaju iste prihode. Ruralne zajednice obično koriste manje zapakiranih proizvoda i bacaju manje hrane, te sve u svemu proizvode i do četiri puta manje otpada od gradskog stanovništva.

Autori najavljiju kako će svijet proizvoditi više od 12 miliona tona smeća dnevno do kraja stoljeća, ukoliko iz temelja ne promijenimo naše navike.

Kao preporuku za izbjegavanje ovog scenarija autori navode praksu uvođenja naknade za otpad koji završava na deponiji, povećanje razine obrazovanja te ciljni ekonomski razvoj. Ove tri mjere mogле bi dovesti do smanjenja broja stanovnika te povezanog ograničavanja količine otpada koji završi na deponiji. Bolja upotreba materijala mogla bi drastično smanjiti količinu otpada koji završi na deponijama, dok bi nove prakse reciklaže i kreiranja novih proizvoda mogle zatvoriti krug. Autori zaključuju kako će ekonomski, društveni i okolišni učinci takvih praksi donijeti niz prednosti društvu, no bitno je pravovremeno reagirati.

"Život naroda je glad, krv, bijeda, mučno tavorenje na svojoj zemlji,

I glupo umiranje na tuđoj. A velikaši će se vratiti kući, svi,

da pričaju o slavi, i da preživjelima piju krv."

(Meša Selimović)

KĆERKU KOJU NISAM ŽELIO ZAVOLIO SAM VIŠE OD ŽIVOTA

Hit Vajt, pilot i agent FBI-a čitavog života težio je savršenstvu, a kada je saznao da njegova supruga Dženifer nosi bebu sa Daunovim sindromom, to se nije uklapalo u njegovu ideju idealnog života. Ona je, međutim, odbila da abortira i 2007. godine rodila se djevojčica, koja je, iako je isprva nije željeo, postala Hitov čitav svijet. Danas je mala Pejzli svjetlo u tami i inspiracija porodici Vajt koja pored nje ima još dvoje djece.

Ali nije uvijek bilo tako. Kada je Hit Vajt saznao da Dženifer nosi hendikepirano dijete, uporno je tražio da prekine trudnoću. U potresno iskrenom intervjuu, sada privrženi otac je priznao da čitavog života cilja na savršenstvo, bio je istaknuti sportista, odličan đak i student, a kasnije pilot. Hendikepirano dijete upropastilo bi tu bajkovitu priču. "Moja glavna briga je bila šta će ljudi misliti i kako će gledati na mene. Pitao sam se koja je slabost u meni prouzrokovala sve to. Kada mi se rodilo dijete sa Daunovim sindromom, osjećao sam se bukvalno kao da umirem. Uradio sam sve što sam mogao da natjeram Dženifer da abortira i iako nisam bio nasilan, nisam joj pružio podršku kada joj je to trebalo" priča Hit Vajt.

Dženifer, za koju je ovo bilo traumatično iskustvo, jer ljubav njenog života nije željela da sa njom podijeli sreću zbog prinove, bila je spremna na sve. Ona je svom mužu postavila ultimatum, rekavši mu da će, ako ne prihvati bebu, izgubiti cijelu porodicu i da će ona odvesti od kuće i Pejzli i njihovu stariju djevojčicu.

Kada se Pejzli rodila, Hit Vajt se osmehivao pozirajući za porodične fotografije, ali priznaje da nije osjećao nikakvu povezanost sa svojom mlađom kćerkom. Kada je njegova majka komentarisala da djevojčica uopšte ne izgleda kao da je hendikepirana, Hit je znao da je to laž. Tek poslije nekoliko mjeseci shvatio je da je najveća razlika između Pejzli i druge djece to što je ona njegova.

"Sjećam se trenutka u kom se sve preokrenuo. Držao sam je i golica, a ona se kikotala. Njeni osmjesi i pokušaji da me odgurne odjednom su mi otvorili oči, shvatio sam da ona reaguje, kao što to rade druga djeca, a jedina razlika je u tome što je to malo dijete koje držim, moje dijete" kaže Vajt. U njemu se javila želja da sa svijetom podijeli svoj ponos zbog činjenice da je Pejzlin otac. Prije nego što mu se druga kćerka rodila, Hit je redovno trčao takmičarske trke, ali nakon Pejzlinog rođenja, prestao je. Kada je konačno prihvatio svoju kćerku, shvatio je da su trke nešto što bi mogli

da rade zajedno. Ovaj mali tim porodice Vajt sada učestvuje na trkama tako što otac trči i u specijalnim kolicima gura svoju kćerku. Na prvoj trci pojavili su se neposredno prije nego što je Pejzli napunila godinu dana, a danas, poslije pet godina, iza sebe imaju veliki broj maratona i trka na pet i deset kilometara, a nekoliko puta osvajali su i medalje. Na fotografijama sa trka vidi se da je djevojčica srećna, dok je otac gura u trku, ali sada, kada ima već pet godina, Hit je odlučio da je pusti da i sama trči i sasvim je uvjeren da neće imati nikakvih problema.

Kada je Pejzli imala 18 mjeseci, njen otac je počeo da piše pismo koje je namijenjeno njoj, a u kome iznosi detalje o svim ličnim barijerama i konfliktima kroz koje je prošao dok nije naučio da je voli više od bilo čega na svijetu.

"Znam da će je ovo pismo jednog dana možda povrijediti, ali mislim da će joj i pomoći da shvati koliko je volim, a isto tako verujem da bi ono moglo da pomogne svim roditeljima u situaciji sličnoj našoj da shvate da nisu sami" iskren je Hit. On zna da Pejzli nikad nije morala da zna za osjećanja koja je njen otac imao prije nego što se rodila, ali smatra da je ovo pismo put do njegovog iskupljenja. Iako ga još djevojčici nije pročitao, tvrdi da hoće jer ne želi da njegov "grije" prema njoj ostane "prljava tajna na duši".

ISAK NJUTN, BRILJANTAN NAUČNIK

Isak Njutn se smatra za jednog od najvećih naučnika koji su ikada živjeli. Ali, u svoje vrijeme, on je bio poznat po mnogim stvarima, uključujući i vrlo bizarno ponašanje. Pročitajte deset fascinatnih činjenica o briljantnom Isaku Njutnu.

1. NJUTN JE BIO VELIKI GREŠNIK

Barem se tako smatra. Kada mu je bilo 19 godina, sastavio je spisak od 48 grijehova koje je počinio.

2. ZABIO JE ŠILO U OČNU DUPLJU NA MJERNO

U Njutnovu vrijeme se malo znalo o svojstvima svjetlosti. U stvari, ljudi nisu znali da li oko proizvodi svjetlost ili ju sakuplja. Džejms Glejk, autor Njutnove biografije, spominje jedan detalj: Njutn je krenuo u detaljnu studiju optike, te je sam sebi bio zamorče. U jednom momentu je zabio šilo u svoje oko kako bi sam mogao opisati svjetlosnu reakciju. O tome je i sam Njutn pisao u svom dnevniku.

3. DOŽIVIO JE DVA NERVNA SLOMA.

Vjeruje se da je Njutn doživio 2 nervna sloma. Njutn je objašnjavao kako mu se to dogodilo zbog nedostatka sna, iako istoričari nude posve druge razloge: moguće trovanje hemijskim supstancama iz eksperimenata koje je vršio kao i akumulirani efekat hronične depresije od koje je patio.

4. RODIO SE PRIJEVREMENO, NJEGOVI RODITELJI SU BILI NEOBRAZOVANI

Njutn je rođen tri mjeseca prije termina i bio je toliko malen da je mogao bukvalno stati u veću šolju. Njegov otac je bio nepismen, a majka je jedva znala čitati. Otišao je na Univerzitet

samo zahvaljujući tome što se njegova majka preudala, pa je bilo nešto novca.

5. RADIO JE KAO KONOBAR

Kao student na Kembridžu, Njutn je morao da radi u krčmi. Bio je tzv "sizar", kaže Glejk, koristeći termin koji se upotrebljava za studenta koji prima finansijsku pomoć za studiranje, a zauzvrat obavlja neki fizički posao. Njutn je bio i konobar, te je čistio sobe drugim studentima.

6. BIO JE USAMLJEN

Mnogi su spekulisali da je Njutn patio od mentalnog oboljenja (možda čak bipolarnog poremećaja) ili čak autizma. Ovo se teško može provjeriti, ali je jedna stvar jasna, Njutn je bio hronično usamljen. "Ovo možemo vidjeti i iz perioda kad je bio mlad i kad je bio stari čovjek" kaže Glejk. "Često se tukao", dodao je.

7. UMAKAO JE VELIKOJ KUGI

Kada je izbila Velika kuga u Kembridžu 1665. godine, Njutn i njegove kolege su poslani kući da izbjegnu epidemiju. U tom periodu je Njutn izmislio primitivni kalkulator.

8. PRAKTIKOVAO JE ALEMIJU

Iako slavljen kao ozbiljan naučnik, Njutn je imao prste i u alhemiji – pseudonauci čiji je cilj pretvaranje metala u zlato.

9. NIJE IZMISLIO SVOJE TEORIJE NAKON ŠTO JE VIDEO JABUKU DA JE PALA NA ZEMLJU

"Većina ljudi misli da mu je jabuka pala na glavu, ali to vjerovatno nije istina. Ono što je istina je da je Njutn shvatio da je neka nevidljiva sila prouzrokovala pad jabuke, ali da je također uticala i na kretanje mjeseca" kaže Glejk.

10. UMRO JE KAO DJEVAC

Njutn se nikada nije ženio i iako je nemoguće provjeriti i ovu informaciju, vjeruje se da nikad nije imao seks.

ČOVJEKOLIKI ROBOTI ZAMIJENIT ĆE RADNIKE OD KRVI I MESA

Prema procjeni znanstvenika, prije kraja ovog stoljeća čovjekoliki će roboti preuzeti gotovo sve tradicionalne poslove, uključujući poljoprivrednu, građevinarstvo, tvorničku proizvodnju, brojne uslužne djelatnosti, gašenje požara, a vjerojatno i dio policijskih i vojnih zadataka. Za samo tri generacije, više od dvije trećine ljudskog roda moglo bi postati suvišno na tržištu rada. Razvoj tehnologije dovest će do stvaranja naprednih roboti, koji će biti sposobni nadomjestiti ljude na brojnim radnim

za nezaposlene. Kapitalisti i danas ostvaruju ogromne legalne i ilegalne profite, no umjesto da se odreknu dijela bogatstva u korist siromašnih, prebacuju ga u offshore zone, daleko izvan domaćaja poreznih organa. U poreznim oazama danas je pohranjeno između 21 i 32 tisuće milijardi dolara, a posredstvom svojih plaćenika – političara – bogataška elita svakodnevno pritišće parlamente da bi se izborili za još niže porezne stope.

mjestima. Budući će roboti imati vrhunske optičke, toplinske i druge senzore i složene motoričke sustave. S njima će moći obavljati većinu manualnih poslova za koje je danas zadužena ljudska radna snaga. Istraživanje čije su rezultate nedavno objavili stručnjaci s Oksfordskog sveučilišta zaključilo je da bi 47% današnjih poslova već do 2033.g. moglo biti prepusteno robotima i drugim automatiziranim uređajima. Iz ovog proizlazi da će milijarde ljudi biti nezaposleno, bilo da će dobiti otkaz, bilo da nikad neće ni naći posao, jer će poslodavcima biti isplativije "angažirati" strojeve. Održavanje strojeva koštati će kapitaliste mnogo manje od plaća i doprinosa za socijalno osiguranje koje potražuju radnici od krvi i mesa. Ako dođe do toga, poduzetnici sigurno neće ovu uštedu usmjeriti u fondove

KOJI ĆE POSLOVI NESTATI

Prema procjeni znanstvenika, prije kraja ovog stoljeća čovjekoliki će roboti preuzeti gotovo sve tradicionalne poslove, uključujući poljoprivrednu, građevinarstvo, tvorničku proizvodnju, brojne uslužne djelatnosti, gašenje požara, a vjerojatno i dio policijskih i vojnih zadataka. Bespilotne letjelice već danas daju naslutiti za što će vojna tehnologija uskoro biti sposobna, a film RoboCop još je prije 25 godina ukazao na budući profil policijskih agenata. Čovjekoliki roboti – androidi – bit će

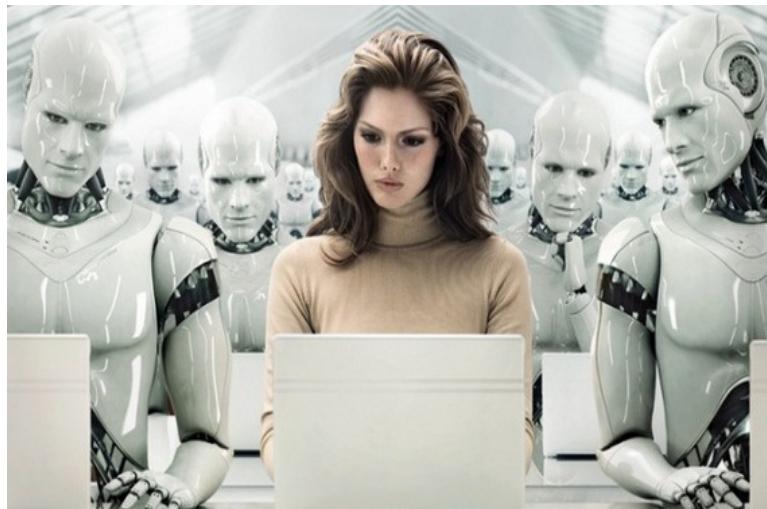
konstruirani tako da po svemu podsjećaju na ljude, samo što će poslodavcima biti mnogo jeftiniji. Bit će visoki 175-180 centimetara, imat će dvije ruke, dvije noge i glavu sa senzorima za vid, sluh i njuh, a u utrobi će skrивati računala višestruko moćnija od onih s kojima se danas služe vladine ustanove razvijenih zemalja. Roboti će obrađivati zemlju, saditi i brati usjeve, vaditi rudu, hraniti perad i stoku, prati prozore, čistiti prostorije, ličiti zidove, krojiti odjeću, obrađivati sirovine, raditi na pokretnoj traci, montirati složene proizvode, upravljati vozilima i voditi ratove. Ukratko, obavljat će sve poslove koji podrazumijevaju rutinu i ponavljanje, a ne zahtijevaju kreativnost i inovativnost. U takvim okolnostima, poduzetnička klasa – kapitalisti neće imati nikakve koristi od ljudskih radnika, koje danas zapošljavaju i plaćaju samo zato što

bez njih ne mogu. Velik dio svjetske populacije postat će višak, osim ako u međuvremenu planetarni vladari ne smisle način da obuzdaju daljnje razmnožavanje ljudske rase.

TRI METODE DEPOPULACIJE

"Najhumaniji" način kontroliranja brojnosti čovječanstva je zakonsko ograničenje broja novorođene djece na jedno po obitelji. Nažalost, primjer Kine pokazuje da takvo ograničenje u sprezi s tehnologijom ranog otkrivanja spola djeteta dovodi do pokolja ženskih fetusa.

U tradicionalnoj sredini kao što je Kina, žene izvode pobačaj otkriju li da nose curicu, tako

da bi ono jedino dijete koje rode bilo muško. Manje humani način depopulacije planeta jest izazivanje neplodnosti. Globalna svjetska elita već provodi ovu nakanu putem GMO hrane i podmetanjem žive u cjepiva, što dovodi do neplodnosti i spontanih pobačaja. Najagresivnija metoda smanjenja populacije jest direktno ubijanje uz pomoć biološkog ili nuklearnog oružja. Američka vojska već je razvila biološko oružje četvrtog stupnja, koje ubija 98% onih koji budu njime zahvaćeni. Nuklearno oružje nisu samo rakete s nuklearnim glavama, nego i nuklearne elektrane, koje je moguće sabotirati i uzrokovati katastrofu poput one koja je poharala ukrajinski Černobil i okolno područje.

KOJI ĆE POSLOVI OPSTATI

U ovom mračnom scenariju, samo će intelektualno nadareni pojedinci imati mogućnost dobiti zaposlenje: oni koji budu dovoljno domišljati,

snalažljivi i kreativni da kapitalistima mogu donijeti ono što ne mogu dobiti od robota. Jedini kojima će nedodirljivi vladari dopustiti da žive bit će oni koji su u stanju razvijati nove računalne programe, unapređivati tehnologiju, stvarati umjetnička djela, pružati psihološku potporu i donositi strateške odluke. Primjerice, liječnička profesija neće iščeznuti, ali će velik dio posla biti prepušten strojevima za dijagnostiku i operativne zahvate. Liječnička će se uloga svesti na odlučivanje što će i kada poduzeti njegov robotski "pomoćnik". Vojnici i policajci također će biti stratezi koji iz pozadine upravljaju vojskama strojeva opremljenih fanta-

stično jakim računalnim programima i najubojitijim oružjem.

Da bi hirurzi, vojnici ili policajci mogli donositi odluke od kojih će njihovi nalogodavci - globalna elita imati koristi, morat će biti visoko inteligentni i vrhunski obrazovani. Tko ne bude zadovoljio te kriterije bit će građanin trećeg reda, ako mu uopće bude dopušteno da postoji. Jedini način povećavanja svojih izgleda da ubuduće budete potrebni vladarima planeta jest ulaganje u svoje obrazovanje i obrazovanje svog potomstva. Usvajajte znanja i vještine koje roboti neće posjedovati ni za 40 ili 50 godina. Svakodnevno radite na kreativnosti, originalnosti, inovativnosti i komunikativnosti, a iste vrijednosti prenosite na djecu i unuke. Umjetna inteligencija, budemo li imali sreće, nikad neće posjedovati te kvalitete.

ŠARENA STRANA

NAJSMJEŠNIJA PISMA DJEDU BOŽIĆ-NJAKU

Dječja pisma Djedu Božićnjaku prije svega su puna iskrenosti, znatiželje, smijeha, zabave i mašte. Norveška pošta svake godine dobije više od 30.000 pisama namijenjena Djedu Božićnjaku.

Britanski Daily Mail donosi neke od najzabavnijih:

“Želim kobasice za večeru svaki dan, cijele godine.”

“Želim kupiti pauka u trgovini za životinje, pa mi reci da ćeš doći tamo i platiti ga. Trgovina se zatvara rano na Badnjak. Je li to u redu?”

“Želim imati 12 godina do kraja života ako je to moguće.”

“Želim psa. Ali ne znam kojeg. Želim da je poslušan, ali ne prevelik. Možeš li mi molim te reći koji je savršen pas?”

“Možeš li me učiniti puno ljepšom od moje prijateljice Sabrine? To je moja najveća i jedina želja!”

“Znam da nisam bio dobar ove godine, ali obećajem da će biti sljedeće. Pa, možeš li mi nešto dati unaprijed?”

MAJMUN JE MAJMUN

Otišao Mujo u zoološki vrt. Kada je došao do kaveza s majmunima, obrati se jednom majmunu koji je držao dvije banane u rukama: “Hoćeš li mi dati jednu bananu?”

A majmun će:

“Daću ti obadvije ako mi kažeš kako si ti izašao iz kaveza.”

NEBITNA JE RASA

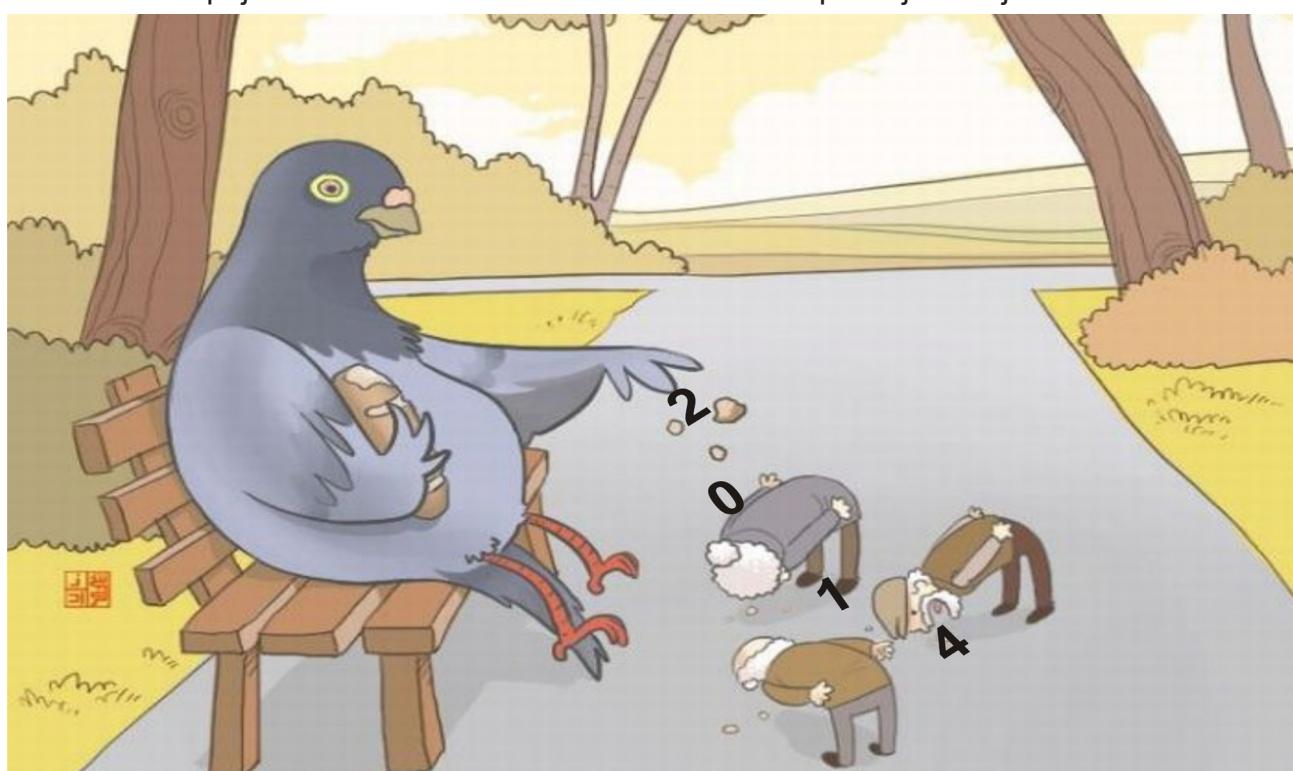
Zauštavi policajac auto i kaže:

“Gospodine, nije dozvoljeno držati psa na prednjem sjedištu.”

Vozač mu odgovori:

“Pa to je plišani pas.”

A na to će policajac: “Nije bitna rasa!”

GLUMILI MENTALNO ZAOSTALE DA BI OSVOJILI ZLATO

Bivši španski košarkaški bos okrivljen je za prevaru poslije 13 godina nakon što je kumovalo u jednom od najvećih skandala u sportskoj istoriji.

Fernando Marin Visente, bivši šef španske Federacije za mentalno zaostale u sportu, postavio je u tim sportiste bez invaliditeta na Paraolimpijskim igrama u Sidneju 2000.g. kako bi osvojili zlatnu medalju. Sud u Madridu ga je kaznio sa 5.400 eura i naredio mu da vrati 142.355 eura vlasti u ime subvencija koje je dobio od Saveza za sportiste bez invaliditeta. Skandal je izbio u novembru 2000.g. kada je Karlos Ribagorda, član zlatne medalje košarkaškog tima otkrio da on i drugi sportisti nisu mentalno manjkavi u kategorijama kao što su atletika i stoni tenis.

“Od 200 španskih sportista u Sidneju najmanje je 15 imalo vrstu fizičkog ili mentalnog hendikepa, ostali čak nisu imali medicinske i psihološke pregledne”, pisalo je u jednom prijestolničkom časopisu samo nekoliko dana nakon što se Paraolimpijada završila. Ribagorda je rekao da je igrao za španski Paraolimpijski košarkaški tim više od dvije godine a da nije imao mentalni hendikep.

On je rekao da su mu na prvom treningu samo izmjerili krvni pritisak a da nije radio test inteligencije kada je bio u Australiji. Konačna ekipa se sastojala od dva igrača sa IQ ispod 70 a drugih deset se predstavilo kao mentalno

zaostali igrači uz pomoć lažnih ljekarskih uvjerenja. U jednom trenutku tokom prve utakmice na turniru, kada su vodili 30 poena više protiv Kine, Ribagorda tvrdi da se trener obratio igračima sa riječima: “Momci, smanjite malo brzinu ili će shvatiti da niste onemogućeni”. Oni su nastavili pobjedničkim tempom sve do finala sa Rusijom. Ali njihova prevara počela je da se raspada kada je sliku pobjede, objavio na sudu sportski dnevni list “Marsa”. Ubrzo, čitaoci su počeli da komentarišu kako su prepoznali neke od igrača i otkrili kako uopšte nisu invalidi. Martin Visente je podnio ostavku na mjesto šefa španske federacije za mentalno zaostale u sportu, ubrzo nakon što je članak objavljen, rekavši da je “prihvatio potpunu odgovornost”. Bili su primorani da vrate svoje medalje i kategorija intelektualno onemogućenih košarkaša je ukinuta sa Paraolimpijskog programa posle igara 2000.g. “Ako neko želi da prevari, to je teško otkriti. Lako je prepostaviti da imaju malu inteligenciju, ali suprotno je teško” rekao je Vinsente kada je objavio svoju ostavku. Osamnaest drugih ljudi, uključujući i članove košarkaškog tima kao i direktor španske Federacije za mentalno zaostale su također optuženi u aferi, ali sud je odbacio optužbe. Španija je imala svoju najuspješniju Paraolimpijadu u Sidneju, osvojivši 107 medalja, završivši treća na tabeli poslije Australije i Velike Britanije.

**Sretnu i uspješnu 2014. godinu
želi vam**

**Informativni centar za osobe
sa invaliditetom
"Lotos" Tuzla**

Što je bilo loše,
neka u ovoj godini ostane.
Što je bilo dobro,
neka u Novoj još bolje postane.

